

Тетяна Олинець
Tetiana Olynets

ФОРМУВАННЯ ІНШОМОВНОЇ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ЗАСОБАМИ ПРОЕКТНОЇ ТЕХНОЛОГІЇ

FORMATION OF JUNIOR PUPILS' FOREIGN LANGUAGE COMPETENCE BY MEANS OF PROJECT TECHNOLOGY

У статті розглядається проектна технологія як важливий засіб формування іноземної комунікативної компетентності молодших школярів. Охарактеризовано суть проектної технології, описано схему навчальних проектів та подано приклади орієнтовної тематики їх завдань у початковій школі. Представлено зразки проектів для учнів початкової школи за підручником "Oxford heroes".

Ключові слова: метод проектів, комунікація, індивідуальна / групова діяльність, навчальна діяльність, молодші школярі.

У сучасній практиці навчання іноземних мов в українських школах широко використовують метод проектів, який передбачає опору на творчість школярів, заохочення їх до дослідної діяльності, дозволяє реально інтегрувати різні навчальні предмети, використовувати різні режими роботи учнів, організувати навчання в співпраці.

Саме метод проектів використовує всі найкращі ідеї традиційної та сучасної методики викладання іноземної мови: різноманітність, що виявляється у варіативності тем, типів текстів та вправ; проблемність, коли іноземна мова використовується для виконання завдань, що характеризуються новизною; навчання із задоволенням, що передбачає надання студентам можливості говорити про те, що викликає у них підвищений інтерес, виявляти свій творчий підхід в оформленні та презентації проекту. Слід акцентувати на тому, що саме навчальне проектування, орієнтоване на самостійну діяльність учнів (індивідуальну, групову або колективну), яку студенти виконують упродовж певного періоду, покликане сприяти ефективності у навчанні іноземних мов.

Значний внесок у теоретичний та практичний розвиток проблеми використання методу проектів на уроках англійської мови зробили у своїх працях науковці та вчителі-методисти Н. Абишева, Ф. Бегьом, Т. Душеїна, О. Дьоміна, П. Китайгородська, В. Поляренко, З. Ступчик С. Травнікова, В. Янчук та ін.

Метою статті є розглянути проектну технологію як важливий засіб формування іноземної комунікативної компетентності молодших школярів. Охарактеризувати суть проектної технології, описати схему навчальних проектів та подати приклади орієнтовної тематики їх завдань у початковій школі.

Проектна технологія – це різновид творчої роботи молодших учнів, які під керівництвом учителя або самостійно, навчаються створювати зміст своєї іноземної навчальної діяльності в ході підготовки і захисту вибраного проекту. При цьому примітною ознакою останнього є те, що кінцевий продукт має, як правило, матеріальне втілення, як-от: колаж, альбом, комікс, анкета, інсценівка тощо. Розрізняють міні-проекти, розраховані на один урок або його частину, і довгострокові – для домашнього використання з наступним захистом на уроці. Проекти можуть бути індивідуальними і груповими.

Приклади орієнтовної тематики завдань проектів у початковій школі.

Індивідуальні проекти

Англ. “My Pet”, “My Family Tree”, “My Photo Album”, “My Day”, “My Room / Flat / House”, “My Personal File”, “My Letter to an English Penfriend”, “Your Family Washing Line”.

Групові проекти

Англ. “We Make a Comic Strip about Our Pets”, “At the Pet / Toy / Flower Food Shop”, “We Make a Collage about Weather”, “The ABC Party”, “Merry Christmas”, “This is our Class”, “Our Last Weekend”, “Our Favourites”, “Let’s Make Lunch Together”, “What we can do in English”.

Звичайно, тематика проектних завдань залежить від особливостей змісту підручника / НМК, за яким дітей навчають іноземної мови. Тобто від предметного змісту мовлення, від навчально-ігрових ситуацій спілкування, від навчального матеріалу для слухання і розуміння, а також завдань його реалізації, від лексичного репертуару спілкування, закладеного в підручнику / НМК, який може включати й деякі слова, не обов’язкові для активного засвоєння, що пов’язано передусім з ознайомленням учнів із англійською дитячою поетикою і відкриттям нового світу ігор і пісень. При цьому типологія проектів у початковій школі зумовлюється віковими можливостями молодших учнів, їхніми інтересами, мовною підготовкою [1, с. 297-298].

Проект здійснюють за певною схемою:

- підготовка до проекту (ретельне вивчення індивідуальних здібностей, інтересів кожного учня, вибір теми проекту, формулювання проблеми);
- організація учасників проекту (формування груп учнів);
- виконання проекту (пошук нової додаткової інформації, її обговорення та документування);
- презентація проекту (захист власного проекту, виступ перед іншими учнями);
- підведення підсумків проектної роботи [2, с. 227].

Головними завданнями використання методу проектів на уроках англійської мови є:

- показати вміння окремого учня чи групи учнів використовувати набутий у школі дослідницький досвід;
 - реалізувати свій інтерес до предмета дослідження, примножити знання про нього;
 - продемонструвати рівень володіння англійською мовою;
 - піднятися на вищий щабель освіченості, розвитку, соціальної зрілості [3, с. 15].
- Об’єктивно наявне інформаційне освітнє середовище для проектних завдань:
- книги (художні, навчальні, довідники, науково-популярна література);
 - періодичний друк;
 - радіомовлення і телебачення;
 - мультимедійні апаратні та програмні засоби, у тому числі навчальні;
 - глобальні та локальні мережі освітнього, загального та спеціального призначення.

Важливим етапом у роботі над проектом є його оцінювання. Учні завжди хочуть почути відгук про свій проект від учителя. Надзвичайно важливо, щоб робота учнів оцінювалася не тільки з точки зору лінгвістичної правильності. Учителі мусять відзначати, наскільки творчою й оригінальною є робота і як багато зусиль було докладено для її виконання.

Розглянемо зразки проектів для учнів початкової школи за підручником “Oxford heroes”, який схвалений для використання у закладах загальної середньої освіти України [4, с. 92-103]. У підручнику представлено такі теми проектів: “All about me!”, “My family”, “My ideal house”, “My school timetable”, “Super music stars”, “My new soap opera”. Кожен проект має чітку послідовність завдань та спрямований на збагачення лексичного запасу, розвиток навичок говоріння та письма.

Project “All about me”
Reading

1. Read Sarah’s poster.

My name’s Sarah and I am ten years old. I am from Liverpool, in Britain. It’s a great city! This is me with my best friend, Lisa. We’re classmates. Lisa has got black hair. She’s really funny! My neighbours Hannah and Tom are good friends, too. Hannah is ten. She is tall and she’s got long hair. Her brother Tom is twelve. He’s really nice. My favourite sports are swimming and diving. I’m in the

school swimming team. My favourite food is pizza, but I like hamburgers, too. I love Eminem. His concerts are fantastic! This is my dog Pepper. He's crazy!

2. Look at the poster on page 92 and complete the notes.

Name	Sarah
age	ten
nationality	_____
best friend	_____
neighbours	_____
favourite sports	_____
favourite food	_____
favourite pop star	_____
pet	_____

Vocabulary

3. Match the pictures with the words in the box (city, tall, hamburger, diving, concert, hair).

4. Match the definitions with the words from exercise 3.

This is a sport.	_____
You see pop stars here.	_____
You can eat this.	_____
This person isn't short.	_____
This is on your head.	_____
A lot of people live here.	_____

Speaking

5. Ask and answer the questions.

- Where are you from?
- Who are your friends?
- Who are your neighbours?
- What's your favourite sport?
- What's your favourite food?
- Which pop stars or singers do you like?
- Have you got a pet?

Writing

6. Complete the table about you.

Name	_____
age	_____
nationality	_____
best friend	_____
neighbours	_____
favourite sports	_____
favourite food	_____
favourite pop star	_____
pet	_____

7. Write about you, and your favourite people and things. Then find or draw pictures to make a poster. Use the project guide to help you.

All about me!

My name's ...

My best friend is ...

My neighbours are ...

My favourite sport / food is ...

I love ...

This is my ...

8. Display your poster in the classroom.

Project "My ideal school timetable"

1. Look at Hazel's timetable. How many subjects are there?

9 a.m. Dance lessons. We learn different types of dancing at school. I like ballet and disco dancing.

It's great fun!

10 a.m. Cookery. In cookery lessons we learn new recipes for cakes and sweets. Our teachers help us to cook them.

11 a.m. English. For English lessons we read English magazines and listen to English songs. We often go to London and watch a play. English is fantastic!

12 o'clock. Lunch time. The teachers cook a barbecue for us every lunch time! We listen to music and eat great food!

1 p.m. Sport. I love sport. We do a lot of different sports at school. Sometimes we go to the beach and do windsurfing. We also play football and basketball.

2 p.m. Internet studies. We learn about our favourite stars on the Internet, and we play computer games! At the moment we're making our own websites, too.

2. Look at the poster on page 98 and answer the questions.

1) What do students make in cookery lessons?

2) What do they do in London?

3) Who cooks the food at lunch time?

4) What do they do at the beach?

5) What are they doing in their Internet studies lesson at the moment?

Vocabulary

3. Match the words in the box with the pictures (ballet, recipe, barbecue, play, windsurfing).

4. Match the definitions with the words from exercise 3.

1) This is a kind of dancing.

2) You watch this at a theatre.

3) You cook this outside.

4) You do this at the beach.

5) This tells you how to cook something.

Speaking

5. Play "Guess the mystery school subject". Student A describes a school subject. Student B guesses the subject.

– In this lesson we learn about people in the past.

– History!

– Yes. That's right!

6. Now change roles and do exercise 5 again.

Writing

7. Imagine your ideal school timetable. Answer the questions and write notes.

1) What are your ideal school subjects?

2) What do you do in each subject?

3) What do you do at lunch time?

4) What school trips do you have?

8. Write about the subjects in your ideal timetable. Add photos or draw pictures to make a poster.

Use the project guide to help you.

8 a.m. ... lesson

For ... lessons, we ...

I love ...

Sometimes we ...

In ... lessons we learn ...

At the moment ...

9. Display your poster in the classroom.

Отже, робота над проектом – це, насамперед, самостійна робота учня над вирішенням проблеми, яка вимагає уміння поставити проблему, визначити способи її вирішення, спланувати роботу, підібрати необхідний матеріал. Застосування проектною методикою на заняттях забезпечує підтримку стійкого інтересу до вивчення іноземної мови, поглиблює та систематизує знання учнів з теми, яка вивчається.

Список використаних джерел

1. Методика навчання іноземних мов у початковій школі : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / О.В. Котенко, А.В. Соломаха [та ін.] – Київ : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2013. – 356 с.
2. Педагогічні науки : теорія, історія, інноваційні технології : наук. журнал / [ред. кол.: А.А. Сбруєва, М.О. Лазарев, О.В. Михайліченко та ін.]. – Суми : СумДПУ ім. А.С.Макаренка, 2013. – № 4 (30). – 420.
3. Скоцька Ю. Активізація пізнавальної діяльності учнів засобами проектного навчання / Ю. Скоцька // Іноземні мови у сучасній школі. – Київ : ДІВП “Педагогічна преса”, 2012. – №6. – 74 с.
4. Quintana J. Oxford heroes / J. Quintana, R. R. Benne. – Oxford : Oxford University Press, 2016. – 108 p.

The article is concerned with the project technology as an important means of forming foreign language communicative competence of junior pupils.

Project technology is defined as a kind of creative work of junior pupils who, under the direction of a teacher or independently, learn to create the content of their foreign language learning activities during the preparation and defending of the selected project.

The scheme according to which the project should be carried out is presented: preparation for the project, organization of project participants, project implementation, project presentation, summing up of the project work.

The main tasks of using the project method at English lessons are considered to be the following: to demonstrate the ability of an individual student or a group of students to use the school's acquired research experience; to realize their interest in the subject of the study; to increase knowledge about it; to demonstrate the level of language proficiency.

Objectively existing information environment for project tasks is pointed out as books, periodicals, broadcasting and television, multimedia, global and local networks.

It is underlined that a significant stage in project work is its evaluation. It is extremely important that the students' work is evaluated not only from the point of view of linguistic accuracy, but also how creative and original work is and how much effort was made to implement it.

The examples of projects for primary school pupils according to the textbook “Oxford heroes” have been examined. Each project has a clear sequence of tasks and aims to enrich pupils' vocabulary, to develop their skills of speaking and writing.

Key words: *project method, communication, individual / group activity, educational activity, junior pupils.*